

Forslag til folketingsbeslutning om ophævelse af fjernsyns- og radiolicenssystemet.

Fremsat den 23. oktober 1975 af *Poulsgaard* (FP) og *Voigt* (FP).

Folketinget pålægger regeringen at fremsætte lovforslag om, at Danmarks radios licensopkrævninger ophører fra 1. april 1977.

Bemærkninger til forslaget.

Efter fremskridtspartiets opfattelse er det på længere sigt ikke nogen statsopgave at drive fjernsyns- og radiovirksomhed. Da man imidlertid ikke skal bortkaste det skidne vand, før man har det rene, ser partiet i øjnene, at vi endnu i en årrække må opretholde Danmarks radio som en statsinstitution.

I det omfang denne institution ikke gennem reklameindtægter eller på anden forretningsmæssig vis kan finansiere sine udgifter, findes det uensigtsmæssigt at opretholde licenssystemet. Det blev indført på en tid, hvor kun en mindre del af befolkningen var radiolyttere, og det havde på ny sin rimelighed i den periode, hvor fjernsynet voksede frem.

Nu om dage er forholdet imidlertid det, at så at sige hele befolkningen jævnlige er forbrugere såvel af fjernsyns- som radiostoffet. Under disse omstændigheder er der ikke tilstrækkelig vægtige grunde til at opretholde et separat licensopkrævningssystem, der kræver, at arbejdskraft beslaglægges til denne i sig selv nytteløse opgave såvel inden for Danmarks radios administrationsapparat som i postvæsenet og hos licensbetalerne. Samfundøkonomisk spildes antagelig ca. 15 millioner kroner årligt på dette i sig selv overflødige og golde skrivebordssyleri. Det vil frembyde en administrativ forenkling og deraf følgende frisættelse af arbejdskraft til nyttige formål, om den pågældende finansiering i stedet for ad licensvejen skete ad

skattevejen. Da som nævnt så at sige hele befolkningen er forbrugere på området, og da næsten alle betaler nogenlunde ensartede beløb af forholdsvis beskeden størrelse, uden at en ophævelse af licenssystemet vil føre til et overforbrug af det pågældende gode, findes de argumenter, der almindeligvis taler imod gratisprincippet, ikke at have nogen særlig styrke på radio- og tv-området.

Ophæves licenssystemet, bliver virkningen, at der på hvert års finanslov skal bevilges et beløb til Danmarks radio, indtil denne institution bliver i stand til at klare sig selv eller bliver overflødig. Principielt sker der ikke herved nogen forrykkelse, idet licensens størrelse jo også under det nuværende system reelt afgøres af folketingets flertal. Frygten for, at ændringen i det bevillingstekniske vil føre til mindre sparsommelighed hos folketingsflertallet på dette område, findes ikke at være tilstrækkelig vægtig til at overstige de fordele, som vil være forbundet med, at man kommer licensbureaukratiet til livs.

Regner man med, at der vil forløbe en femårig periode, før statsfjernsynet og -radioen kan blive selvhjulpne eller overflødig, kan man eventuelt allerede nu fastsætte en aftrapningsordning. Der budgetteres i øjeblikket med 671 millioner licenskroner i 1977-78. Sættes finanslovbevillingen til for eksempel 530 millioner kroner i dette år, kunne det allerede med det samme fastsættes, at bevillingen ville blive 430 millioner i 1978-79, 330 i 1979-80, 270 i

1980-81 og 130 i 1981-82, mens et statsradio/statsfjernsyn, der ville eksistere efter 1. april 1982, måtte være hundrede procent reklamefinansieret.

En gennemførelse af forslaget vil yderligere have den tillægsfordel, at sortseerproblemerne i deres nuværende skikkelse fjernes.

Det fremgår af det anførte, at forslagsstillerne er enige med M. C. Holst, når denne i retsforbundets blad *Vejen Frem* for 20. september 1975 anfører:

„Hele vort licenssystem bør betegnes som komisk og anakronistisk. „Cigarkasseøkonomi“ kan være fornuftig for den lille privathusholdning, hvor man helt bogstaveligt fordeler uge- eller månedslønnen i cigarkasser med etiketter som „husleje“, „telefon“, „tøj“ o. s. v. Cigarkasseøkonomi m. h. t. licens var logisk i radioens barndom. Ikke den spædste — hvor folk morede sig med krystalapparat og ørevarmere, men dengang de „rigtige“ radioer med højttaler kom frem. De kostede dengang mere end en arbejders månedsløn og måtte derfor være lidet udbredte. En særlig afgift, licensen, burde derfor retfærdigvis betales af de få privilegerede. I dag koster en transistorradio og et tv-apparat mindre end henholdsvis en halv ugeløn og en halv månedsløn. Dette bør erindres for at forstå, at ingen i dette land savner en radio og kun meget få savner et tv-apparat af sociale grunde. (At visse æggehovedmiljøer stadig forsøger tv-besiddelse, netop for at understrege deres intellektuelle niveau, tilføjes blot som et kuriosum). Konklusion: med radioens og tv's næsten totale udbredelse i dag er det absurd, at „huset“'s udgifter ikke for længst hentes hjem over skatterne, så vi kan slippe for sortseerpjanket.

Her kommer så standardbemærkningen: „Ja men

det ville vel nok være uretfærdigt over for dem, der altså alligevel ikke har tv, og tænk på staklerne med mono-radiomodtagere, de skal betale for, at naboen kan nyde stereo, for ikke at tale om de usle sort/hvid kiggere, der brutalt tvinges til at betale for, at andre kan se farve-tv!“

Hertil er svaret, at det ganske rigtigt er forfærdelig synd og uretfærdigt! Det er forresten en „uretfærdighed“, der målt i kroner og øre vel er 100-1000 gange mindre end den uretfærdighed, der ligger i, at den barnløse skal betale skat, for at naboen kan komme i børnehaven, at den raske skal betale for den syges hospitalsophold, at parcelhusejeren skal betale til lejerens boligsikring, at lejeren skal betale for parcelhusejerens skatte- og konjunkturgevinst, at den stressede forretningsmand, der dør af hjertestop som 47-årig, skal betale for, at andre kan mimre som 98-årige på plejehjem o. s. v. i én uendelighed.

Altså: i en situation, hvor udygtige politikere har givet os et skattesystem, der giver mulighed for, at Hansen via skattesnyderi stjæler 4-, 5- eller 6-cifrede beløb fra Petersen, bevilger samme politikere millionbeløb for gennem annonsekampagner og James Bond'er i dyre pejlevogne at forhindre, at Petersen via licensunddragelse stjæler et 2- eller 3-cifret beløb fra Hansen.“

Fremskridtspartiet har den 13. november 1974 fremsat et lignende forslag — Folketingstidende 1974-75, 1. samling, tillæg A sp. 1469 — men det nåede aldrig til førstebehandling, fordi Poul Hartling den 5. december 1974 foretrak at kaste landet ud i et folketingsvalg.